

campana

abril 2001 - número 21

carnestoltes 2001

Entre els dies 22 i 28 del passat mes de febrer l'escola va celebrar el seu Carnestoltes 2001. Tal com ja és costum, vam començar amb les prèvies de carnestoltes que, organitzades des de la Comissió de Delegats de 5è i 6è de primària, anaven preparant el terreny per l'arribada de Sa Majestat Carnestoltes.

El gran dia va ser el divendres 23, quan ja de bon matí, amb l'escola ben engalanada, va començar l'enrenou. L'animació va estar a càrrec del grup "La tresca i la verdesca". Tot seguit, sortint al carrer, ens vàrem trobar

amb pares i famílies per sentir com, des del balcó de la plaça Valentí Almirall, "el Rei dels Poca-soltes" ens feia el seu discurs i ens convidava a fer rua i xerimola pel barri. Després d'enviar el parc del Clot i el Mercat, a la Seu del Districte vam ser rebuts amb caramels i serpentines per part dels funcionaris que, amb carotes, volien apuntar-se a la disbaixa del moment.

A la tarda es va fer el judici i la ja tradicional guerra de confeti i globus, on "tothom contra tothom" va quedar arrebossat de festa fins a dalt.

La coca dolça per berenar al pati ens va permetre recuperar forces. El dimecres següent a mitja tarda, els alumnes de 6è, en plena disbaixa i desconsol, ens varen

acompanyar en l'enterrament de la sardina. Cantant i ballant vàrem acomiadar el carnestoltes fins a un altre any.

Com sempre, des de totes les classes i cursos la resposta i la implicació va ser molt important i significativa. Cal remarcar la participació de les famílies en la rua, que va ser molt nombrosa. Fets com aquest ens fan sentir que l'escola és de tots. Moltes gràcies a tothom.

"... no ploreu, no, que ell tornarà...!"

● la comissió de festes escola cascas

setmana de la solidaritat

la pau

Després de treballar a les classes el tema de la PAU, els representants de cada nivell de Primària ens hem reunit i hem recollit aquestes idees que hem presentat a tots els nens i nenes de l'escola en l'acte de Cloenda Final.

Cadascun de nosaltres, siguem grans o petits, cada dia podem intentar de conviure millor. Si ara que som encara petits aprenem a resoldre alguns problemes, quan siguem grans potser podrem ajudar a solucionar-ne d'altres més importants.

- Intentarem jugar sense barallar-nos.
- Si tenim un problema, en parlarem i intentarem trobar una solució.
- Hem d'atrevir-nos a dir la veritat, i no deixar-nos portar pels altres, encara que ens costi.
- Hem de saber escoltar els altres quan parlen, perquè tots tenim les nostres raons.
- Tractarem a tots amb respecte i no ens insultarem.
- Respectarem especialment els petits.
- Procurarem ser amics de tots, encara que algú no corri gaire, li costi llegir o tingui mal caràcter. Tots tenim alguna cosa a millorar.
- No ens riurem mai de les persones que tinguin algun problema físic o malaltia (que no puguin caminar, no s'hi vegin prou o no siguin tan llestos com nosaltres). El que farem serà intentar ajudar-los.
- Procurarem contestar bé al pare i a la mare quan ens avisen per fer alguna cosa que ells creuen important i no ens ve de gust.
- Quan treballem per parelles o en grup, procurarem ajudar-nos sense ser individualistes.
- Procurarem pensar bé les coses abans de fer-les ja que si no, pot ser que fem enfadar algú.
- Cal que ens respectem tots, tant si som nenes com nens. No ens riurem uns dels altres.
- Respectarem els avis i la gent gran.

Nosaltres som nens i no podem solucionar els problemes que hi ha al món, però voldríem que els governants dels països tinguessin en compte aquestes idees per tal de construir entre tots la PAU.

- Que no hi hagi guerres, perquè provoquen fam, morts i malalties i pateix molta gent.
- Que no es fabriquin armes per fer guerra.
- Que a tots els països hi hagi una bona qualitat de vida. Moltes vegades les guerres comencen perquè uns ho volen tenir tot i no deixen res per als altres.
- Que si unes persones creuen en diferents religions, es respectin i no es barallin.
- Que si uns immigrants han hagut d'anar a uns altres països, se'ls faci la vida una mica més fàcil i se'ls tracti pensant que també tenen drets com, per exemple, l'habitatge o el treball.
- Que totes les persones que viuen en el seu país puguin dir la veritat de les coses que passen i no se sentin maltractades.
- Que les lleis siguin iguals per a tothom i que sigui més important el dret de les persones que les seves religions, la seva raça o els seus costums.

● els delegats de nivell escola cascas

estació meteorològica

Aquest any, els nens i nenes de sisè som meteoròlegs! Hem començat a fer anar una petita estació meteorològica que hi ha a la terrassa de plàstica de la nostra escola.

Cada dia, a les 10'45 h del matí, pugem a despertar-la. Allí observem i analitzem cada una de les següents dades amb els corresponents aparells: amb el termòmetre mesurem la temperatura actual i, després, amb un altre de màxima i mínima, calculem la temperatura més alta i més baixa del dia anterior. Amb el pluviòmetre recollim els litres d'aigua que cauen per metre quadrat, i amb el baròmetre sabem quina és la pressió atmosfèrica; per analitzar la humitat ambiental utilitzem el psicròmetre i per últim, amb el penell, la direcció del vent. Quan acabem, baixem al vestíbul de l'Escola i hi apuntem les dades que hem recollit.

De moment, el que ens costa més és descobrir la direcció del vent, perquè quan el gall del penell no està quiet... ja la tenim liada!!!

Al final de mes recollim les dades i fem els gràfics corresponents per després analitzar-los a l'aula.

A partir d'ara ja ho sabeu, si us interessa el temps, entreu al vestíbul de l'escola i informeu-vos de com ha anat el temps en el nostre barri!!!

Tots hi esteu convidats!!!

● la classe de 6è escola casàs

eleccions al consell escolar

26.3%

De les darreres eleccions celebrades per escollir representants dels pares i mares al Consell Escolar, cal destacar una participació del 26,3 %, 3 punts més que l'any 1999 i 6 punts més que el 1997. Això ens mostra que augmenta l'interès dels pares i mares de la nostra escola per l'òrgan màxim de participació.

Els candidats més votats, presentats per l'AMPA, van ser: Mercè Lafont, Carme Bessedas, Àngel Rodríguez i Jordi Urgell que, juntament amb Isabel Cerón i Lole Pérez, formen la representació dels pares i mares al Consell. Queden com a suplents Carme Ligeró i Montserrat González.

escoles bressol

Escoles bressol. Ara sí?

Segons ha anunciat l'Ajuntament, hi ha una acord amb la Generalitat per a l'obertura de 15 escoles bressol a la ciutat de Barcelona, i 3 d'elles al districte de Sant Martí, on actualment la demanda no atesa és de 121 places.

La ubicació d'aquestes instal·lacions serà la següent:

- **Edifici de la Paperera Poblenou** carrer Taulat, 149.
- **Escola Menéndez Pidal** dins les instal·lacions de l'actual escola.
- **Escola Vila Olímpica** dins les instal·lacions de l'actual escola.

És un bon començament però insuficient, especialment a la zona del Clot, on seguim comptant només amb una d'aquestes escoles, la **Roure-Clot**.

● mercè lafont p4

adreces

Activitats lúdiques

Us adjuntem un parell d'opcions per quan vulgueu gaudir amb els vostres fills sense haver de fer grans despeses ni desplaçaments complicats.

Si voleu **escoltar i veure titelles, teatre, contes, circ de butxaca, animació, pallasos i màgia**, truqueu al tel. **93 301 77 75**, o visiteu la web de l'ajuntament de Barcelona: <http://www.bcn.es>, o bé a prop de vos al **Centre Cívic Can Felipa, Pallars, 277** i recolliu el fullet que s'edita trimestralment i que conté tota aquesta informació. Podreu escollir cada cap de setmana, especialment els diumenges, entre diferents llocs i espectacles. Donat que alguns dels recintes tenen poc aforament, convé arribar-hi sempre aviat.

Si el que voleu és **llegir i/o sentir com us expliquen rondalles i contes**, truqueu al tel. **93 301 77 75**, o visiteu la web de l'ajuntament de Barcelona: <http://www.bcn.es/icub/biblioteques>, o recolliu en la biblioteca de **Sant Martí de Provençals, Selva de Mar, 215**, o en la **Biblioteca Xavier Berenguer, Av. Bogatell, 17**, el fullet que s'edita trimestralment.

● la redacció butlletí campana

carnestoltes mana pluja

24 de febrer, dissabte plujós.

Les agosarades famílies, més nombroses que altres anys, desfilen cap a l'escola.

El menjador espera per rebre-les. Les taules comencen a formar per gaudir la festa. Les tovallades de paper blanc s'omplen de plats i gots de colors, de carmanyoles i tappers: el pícnic es prepara.

Les mares van passant amb carrets de la compra, cabassos i bosses plenes de menjars casolans i coses per picar. La carta és variada: amanides, patates, truites, croquetes, llibrets, tallarines... tot regat amb vi i begudes sense alcohol.

Els nens petits s'impacienten per començar. Mengen ràpid i ràpid se'n van a jugar. Els pares, tranquils i confortables, fan la sobretaula amb cafè i pastetes.

Corren nens vestits a l'estil medieval; d'altres, com "vaques boges", preparats per participar a la rua. Moltes disfresses s'impacientaven per sortir. El temps advers impedeix anar-hi. La pluja en va ser la responsable.

Però un cop tot va estar recollit i net, algunes famílies es van apropar a veure l'entrega de premis i poder, com a mínim, complaure els nens amb aquella disfressa que tant d'esforç i dedicació havia costat.

● àngels núñez una bruixa improvisada p3

la torre de sant joan

del 1142 al 1922

Si visitem l'arxiu municipal del districte de Sant Martí, hi trobarem diversos estudis sobre Sant Martí de Provençals (referències al topònim, als llocs i a les edificacions). El nom provincial apareix documentat a partir de l'any 989. El seu origen és el terme llatí Ager provincialis (camp de la província), ja que aquestes terres eren camps de conreu dedicats al subministrament d'aliments a la ciutat emmurallada Barchinona, a pocs quilòmetres de distància.

El territori conegut com Sant Martí de Provençals s'estenia des de les muralles de Barcelona fins a les ribes del Besòs, i des de la muntanya del Carmel fins al mar, el qual aleshores es trobava molt més a prop ja que el seu límit era l'actual carrer de Pere IV.

Sobre les edificacions (esglésies, masies o torres) hi ha molta documentació. Ens trobem, per exemple, un escrit del Baró de Maldà del 1790 en què anomena, entre d'altres, Can Parellada, Can Planas, la torre del Fang, la torre del comanador de Sant Joan... D'aquesta darrera, en voldria destacar els orígens, que es remunten a l'any 1142, quan el bisbe de Barcelona va cedir un heretatge que, en un principi, es va dedicar al conreu de la vinya i el cànem. No va ser fins als anys 1151-1160 que l'orde dels Cavallers Hospitalaris va obtenir permís per construir cases al voltant de Barcelona. La que s'hi va construir va rebre el nom de Torre de Sant Joan. L'orde hospitalari va ser creada el 1113, amb esperit caritatiu

Situació de Sant Martí de Provençals en un plànol de l'any 1708, on ja hi es dibuixa la Torre de Sant Joan.

Dins el recinte de l'edifici hi va haver una capella totalment ornamentada que va desaparèixer, tot i que arquitectònicament encara existeix l'espai que va ocupar.

i hospitalari, dedicada a oferir cura i protecció als pelegrins. Els seus membres professaven els vots religiosos de castedat, pobresa i obediència i assumien també la lluita contra els infidels i la defensa armada dels pelegrins. Tenien com a distintiu una capa negra amb una creu blanca a la dreta, sobre l'armadura militar. Va arribar a ser tan poderosa que l'emperador Carles V va recompensar-los amb l'illa de Malta, motiu pel qual són coneguts com els cavallers de Malta. Tornant a la torre de Sant Joan, sembla ser que cap al 1553 una donació del rei Pere I de Catalunya i II d'Aragó permet als cavallers hospitalaris construir un molí que aprofita les aigües del rec comtal, la qual cosa afavoreix l'explotació agrícola del seu entorn. La guerra dels Segadors del 1640 malmet l'edifici, i no és fins al 1703 que fra Nicolau Cotoner, comanador de l'orde, fa un donatiu per tal de restaurar-la i ampliar-la. A partir d'aleshores serà coneguda com a Torre del Comanador, la qual cosa fa pensar que s'hi instal·là la comanadoria de l'orde. La major part de les restes que se'n conserven i que fan referència a l'orde de Malta, com ara les llindes de portes i finestres i els escuts del claustre són d'aquesta època. Amb frai Josep de Ros, el 1730, es construeix una capella barroca adosada a la torre, on es fa missa per sant Joan fins al 1890.

El 1887, el terme municipal de Sant Martí s'afegeix al de Barcelona, a causa del seu creixement demogràfic i industrial; deixa, doncs, de ser una població agrària i de

pocs habitants. Els canvis urbanístics hi arriben amb la construcció de fàbriques, cases i vies de comunicació.

Als terrenys de la torre de Sant Joan s'obre una carretera que unirà Sant Martí amb Poble Nou, i a la qual se li dona el nom de "carretera veïnal de Sant Joan" (el 1856 figura amb el nom actual de Carrer Sant Joan de Malta).

L'any 1854, i com a conseqüència de la desamortització de les terres administrades per l'Església o pels ordes religiosos, la torre i les seves terres van ser adquirides per Raimon Casas i Jordà, que, posteriorment, van ser heretades per la seva filla, Camil·la Casas i Jover.

El 1922 la família Casas va cedir a l'Ajuntament la vella torre o casalt amb l'objectiu de crear una escola de formació domèstica i catalana adreçada a l'educació de les nenes. La dictadura de Primo de Rivera, un any més tard, no autoritzà que fossin escoles catalanes, per la qual cosa la família Casas aturà la cesió. Finalment, amb l'arribada de la República, es reprèn el projecte de l'ensenyament en llengua catalana i s'inaugura amb el nom de Escoles Casas.

... i el que segueix és una altra història.

Continuarà...

la recepta

pa de pessic casolà

Ingredients: • 3 ous • 1 sobre de llevat
• 3 mesures del tamany d'un got de iogurt de farina de pastisseria • 2 mesures del tamany d'un got de iogurt de sucre morè
• 1 iogurt de sabor de llimona o natural
• 1 caixa de virutes de xocolata o xocolata ratllada • 1 canya de vainilla (en pols, NO; millor natural) • 1 got d'oli d'oliva.

És molt important prescalfar el forn abans d'introduir el pastís.

Barrejar amb el minipimer: Primer els ous (quedarà més esponjós el pastís si separem la clara del rovell de l'ou i la batem a punt de neu). Hi afegim el sucre, el iogurt, la farina, el llevat i la vareta de vainilla (per a qui no ho hagi fet mai, cal obrir-la verticalment amb un ganivet i treure la pols negra que hi ha dintre, que és l'únic

que afegirem a la mescla). Si als nens els agrada la xocolata, n'hi afegirem petits trossets o bé la xocolata ratllada (si no en tinguéssim, podem utilitzar cola-caó). Omplir el motllo amb la barreja anterior i cobrir-lo amb força mantega; després posar-hi farina per sobre (no gaire). Posar-lo al forn durant aproximadament 40-45 minuts a una temperatura de 180°. Durant els primers trenta minuts no obrir-lo per a res.

Al treure el motllo del forn, llençar-lo al terra un parell de cops per "espantar-lo". Així aconseguirem que no es quedi enganxat i sorti millor. Si voleu guarnir el pastís, untar mantega per sobre amb un pinzell i afegir-hi sucre de llustre (glacé), trossets de xocolata o Lacasitos fent algun dibuix que agradi als nens.

● montse gómez p4

què produeix la malaltia de les vaques boges?

L'encefalopatia espongiforme bovina (EEB), popularment coneguda com "malaltia de les vaques boges", va ser identificada el novembre de 1986 al Regne Unit com una malaltia molt semblant a la ja coneguda scrapie que patien les ovelles, i va ser atribuïda al fet d'alimentar les vaques amb farines elaborades amb les despulles d'ovelles malaltes.

La malaltia té característiques d'infecció i està produïda per un prió. Els prions són agents infecciosos amb propietats de proteïnes, les quals formen part de la matèria fonamental de les cèl·lules.

Així, en el sistema nerviós central existeixen unes proteïnes produïdes pel propi organisme que duen a terme unes funcions necessàries per al desenvolupament nerviós. El problema apareix quan, per una mutació (alteració), l'organisme produeix aquesta proteïna amb un defecte que fa que la seva forma canviï respecte a la d'una proteïna normal. Aquesta seria el prió que produeix la infecció.

Una vegada posats en contacte amb les proteïnes homòlogues normals, els prions fan que aquestes canviïn i es tornin nocives. D'aquesta manera perden la seva funció natural dins l'organisme. Aquest procés es produeix en cascada i es tradueix en una destrucció massiva de neurones que fa perdre la coordinació i consciència de l'animal, que sembla que es torna boig. La degeneració

cerebral és tal que el seu cervell acaba semblant una esponja.

Com pot afectar la salut humana el consum de carn?

El 1996, l'EEB es va relacionar amb la nova variant de la malaltia de Creutzfeldt-Jacob, la qual afecta els humans; de fet, en aquest any hi va haver 10 casos al Regne Unit. Des d'aleshores la Unió Europea ha pres un seguit de mesures restrictives de tipus preventiu i de control per protegir la població. Així, per exemple, al gener del 2001 entra en vigor a la Unió Europea un sistema d'anàlisis aleatòries per detectar la presència d'EEB i scrapie. Aquestes anàlisis es combinen amb altres mesures: tots hem sentit a la ràdio i vist a la televisió els controls a què es sotmeten els ramats (els quals, de vegades, desemboquen en el dramàtic sacrifici dels caps de bestiar) i com s'eliminen determinats teixits (la medul·la, per exemple) coneguts amb el nom genèric de material especificat de risc (M.E.R.), la venda dels quals està terminantment prohibida.

Per finalitzar només cal destacar que el Dr. Juan José Badiola, director del Laboratorio Nacional de Referencia d'aquesta malaltia, ha enviat un missatge tranquil·litzador a la població: la carn que arriba als consumidors està més controlada que mai; de fet, ell continua menjant-la.

● juan antonio garrido p4

llibres

Harry Potter: un boom literari

Quin poder màgic ha fet que nois i noies de tot el món arrossequin els seus pares a les llibreries i abandonin els ordinadors i els atractius videojocs?

Què ha fet que siguin capaços d'empassar-se un llibre rere l'altre, malgrat no tenir il·lustracions ni la lletra grossa?

Si aquest fet us és familiar, és que els vostres fills ja s'han convertit en... Pottermaníacs!!!

Les aventures d'aquest noi amb poders màgics han aconseguit atreure l'atenció de nois i noies, però també de molts adults, contagiats per l'entusiasme dels fills.

Harry Potter i la pedra filosofal, *Harry Potter i la cambra secreta*, *Harry Potter i el pres d'Azkaban*, *Harry Potter i el calze de foc* són els llibres publicats fins ara de la col·lecció d'aquest aprenent a bruixot. La traducció a 42 idiomes, el llatí inclòs, dona fe del seu èxit.

Quina ha estat la fórmula màgica de Joanne K. Rowling, la seva autora? Certament, l'univers creat a l'entorn d'aquest personatge té com a principal element l'eterna lluita entre el bé i el mal que (com ens agrada a tots) surt derrotat constantment per en Harry i els seus amics, en Ron i l'Hermione. Per aconseguir aquesta victòria són clau valors com la confiança, la solidaritat, el valor, la intel·ligència i... els llibres.

Malgrat la màgia i la fantasia que envolta el món de Hogwarts, l'escola de bruixeria, s'hi manifesten els valors humans que apareixen a clàssics infantils de sempre: el sentit de l'amistat, el respecte als que són diferents, el veritable valor dels diners i de les aparenances, la responsabilitat davant els actes propis...

Tot això deixa en un segon pla el fet que l'acció se situï a Anglaterra i hi hagi reflectits fets quotidians típicament britànics. Els protagonistes són nois i noies que van creixent i que s'han d'enfrontar amb els efectes d'aquest creixement, començar a mirar cap al futur deixant enrere el món infantil sota la protecció dels pares, la qual cosa els fa enfrontar-se a problemes i assumir responsabilitats. I per fer-ho, els calen els amics i guanyar-se la confiança d'altres adults, i en Harry no sempre ho té fàcil... És per això que aconseguix que milions de nois i noies s'hi hagin identificat, com també el fet màgic que envolta el món del protagonista, perquè, qui no ha desitjat algun cop poders quan hem tingut por per tal de sentir-nos admirats i respectats? Només hi ha un problema... Hogwarts prohibeix la màgia amb aquest fi!

Potser, finalment, el poder d'en Harry només consistirà a fer que els nostres fills perdin la por als llibres...

● antonia dueñas p4

campana

campana és un butlletí informatiu de l'ampa, associació de mares i pares de l'escola casan

coordinació: amador pisabarro
correcció: antonia dueñas
disseny gràfic: joan bramona

col·laboradors:
· juan antonio garrido
· montse gómez
· mercè lafont
· àngels núñez

· àngel rodríguez pèrez
· la classe de 6è
· els delegats de nivell
· la comissió de festes
· equip directiu escola casan

abril 2001 - número 21

junta de l'ampa: tresorer
joaquim delgado
presidenta revista
isabel cerón amador pisabarro

esports
rafael castilla
representant pares
montserrat gonzález

escola casan
st. joan de malta, 44
08018 Barcelona
T. 933 00 42 65
http://bcn.es/escolacasas